

RUTA DE L'OBSERVATORI DE LISTER

Aquesta ruta fins al coll de Pins segueix el camí de Terracuques, pujant suaument, fent una lleu corba cap al sud, per l'obaga de la muntanya.

En el mes de juliol de 1938, l'exèrcit de la República va iniciar una ofensiva creuant l'Ebre. L'exèrcit Nacional va neutralitzar l'atac i comença una cruel guerra de trinxeres, coneguda com la Batalla de l'Ebre. La incidència d'aquesta comesa al poble i terme de Rasquera fou prou important, ja que va ser el lloc on descansaren i es reorganitzà el Vè cos d'Exèrcit de l'Ebre.

El comandament en cap d'aquest exèrcit, Enrique Lister, que durant els períodes que restava a la vall de Burgans utilitzava l'estratègic observatori de coll de Pins per vigilar els esdeveniments de la batalla que es lliurava a les serres de Pàndols i Cavalls. Per assolir el cim de coll de Pins i visitar les restes d'alguns dels observatoris de la Batalla de l'Ebre, els proposem aquesta ruta que transcorre els primers contraforts de la serra de Cardó.

L'excursionista que hi vulgui arribar ha de pujar fins a la cresta de les simbòliques Atalaies i haurà de caminar sempre per la carena, deixant a banda i banda els aiguavessants est i oest de la muntanya. A la part de ponent deixarem la carretera que du a Cardó i a la de llevant deixarem profunds barrancs dels Racons.

D'altra banda, seguint carretera amunt, fem cap a Cardó, emblemàtica contrada que fou monestir carmelità (s. XVIII - XIX), als voltants del qual s'hi ha construït una planta embotelladora.